

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitulum XI. Charissimus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

inm Glossa in c. 1. de eo, qui duxit &c. Sanchez L. 2. D. 35. de mat.

Corollarium. Ad hoc, ut conjux censetur ratificare professionem, quæ ob defectum datæ licentiæ ab altero conjuge irrita fuit, necessarium est, ut sciat defectum, seu professionem irritam fuisse, propterea videlicet, quia taciturnitas, aut dissimulatio non reputatur consensus, si res magni præjudicii sit, teste Sylv. V. *divortium* 7. l. 6. n. 7. & L. 2. d. 36. n. 3. *Navarro tunc. 28. de regul. edit. secunda & Glossa in ut. c. 1. verbo insciam*, ubi id de nullitate matrimonij docent; etenim in utroque eadem ratio, quia non potest aliquis ratum facere velle, quod nescit irritum, etenim si quis arbitretur matrimonium, aut professionem ratam esse, perseverat in priore voluntate, neque causam habet, novi edendi consensus, animo ratificandi: deinde, si sciens nullitatis, nesciat obstaculum esse sublatum, v. g. mortem conjugis, non potest velle ratificare, cum voluntas non sit ejus rei, quam quis nescit esse possibilem.

Quæ hæcenus dicta sunt de professione, quæ facta est sine sufficiente licentiâ conjugis, similiter locum habent in casu, si data sit licentiâ metu injusto, aut dolo extorta; quia talis licentiâ perinde est, ac si nulla intervenisset, eò quòd voluntas requiratur *c. 2. cau. 35. q. 3. c. una sola. eadem q. 2. c. penult. hoc tit. & docet Sanchez L. 7. d. 35. Videi potest cap. veniens. 16. & cap. sequens hoc tit.*

Ad textum hujus capituli dici debet, quòd maritus, qui sine licentiâ legitima uxoris professus erat, post cognitam ejus mortem, professionem ratificavit (altem tacite, & ipso facto, quia postea non reclamavit, sed perseveravit, & actus professorum exercuit.

Verùm ob stare videtur *Trid. Concil. sess. 25. n. 19. de regul.* ubi tempus quinquenij conceditur, ad ostendendum professionis editæ defectum; ergo propter perseverantiam, v. g. unius anni, non inducitur præsumptio ratificationis, sicuti in hoc cap.

indicatur. Huc confert etiam, quòd Sanchez tradit L. 7. d. 37. n. 10. si præcesserit professio expressa, sed irrita, non tam facile præsumi ejus ratificationem, sicuti præsumitur professio tacita, v. g. per gestationem habitus, uno anno, quando nulla præcessit professio. Respondetur ad prius: in Concil. Trident. non dicitur, quòd ante transactum quinquennium non sit præsumenda professionis ratificatio, sed decernitur, post illud tempus neminem in externo foro de nullitate audiendum esse; sin autem intra quinquennium quæstio moveatur, tunc ad judicem pertinebit, cognoscere de causa nullitatis, & num ea per ratificationem sequentem purganda sit, nec ne.

Ad doctrinam Sanchezij dico, tamen demus, quæ in jure decreta sunt de professione tacita, non habere locum in ratificatione antecedentis professionis, irrita tamen, negari non posse, quin ex varijs indicijs facta ratificatio colligi possit, ita ut judex ad perseverandum condemnare debeat, juxta responsionem hujus cap.

CAPITULUM XI.

Charissimus.

PARAPHRASIS.

Uxor Regis Sueciæ, aliàs Scotiæ, cum gravi infirmitate detineretur, timore mortis continentiam vovit, cui etiam Rex consensum dedit ad tempus, postea cum sanitati reddita esset, Rex matrimonio uti volebat: qua de re Cælest. III. consultus respondet, & mandat à se delegato, si Rex consensum duntaxat dedit ad tempus, & ipsemet continentiam perpetuam non vovit, ut reginam regi cohabitare faciat, & conjugali affectu tractare.

SUMMARIUM.

Uxor continentiam vovere potest in perpetuum, vel ad tempus, si consenserit maritus.

Ggg 2

Pro

Pro intellectu adverte primò. Quòd uxor continentiam vovere non possit, ita ut votum cedat in præjudicium mariti, nisi is consentiat, & juri suo renuntiet *c. 1. & sequentibus causa 33. q. 5. c. penult. hoc tit. & docui l. 4. r. 4. c. 7. n. 15.* Interim obligatur uxor ex voto edito sine mariti approbatoivo consensu in proprium præjudicium, ut conjugij debitum ipsa petere non possit, juxta *c. sequens.*

Adverte secundò. Tametsi uxoris in hoc casu intentio fuisse videatur, continentiam perpetuam vovere, tamen maritum non consensisse, nisi ad tempus: quamobrem ex contrario sensu colligi debet, si Rex consensum absolutè, & in perpetuum dedisset, animo renuntiandi juri suo, quod reginam ad usum conjugij revocare non potuisset, licet aliter sentiat *hic Abbas n. 5. & Sanchez l. 7. d. 40. n. 19.* quòd etiam in hoc casu maritus datam licentiam revocare, & votum mulieris irritare possit. Sed contrarium docui *l. c. & juxta o. quod Deo 4. causa. 33. q. 5. & tradit Gloss. super c. manifestè 11. eadem q. 5. ibidem Gratianus §. ex præmissis.* rationem bonam affert, quia quod attinet ad conjugij usum, vir, & uxor æquali jure pollent, & ideo, si unus eorum alterum à jure suo, quod habet, ad conjugij usum, continentia amore, ut meliùs Deo serviat, absolverit, ad præteritam servitutem deinde non potest reducere; uti etiam colligitur *ex c. penultimo hoc tit.* At verò quoad alia, cum vir sit caput mulieris, ideo si uxor, etiam consentiente viro, voverit v. g. abstinenciam à carnibus, vel peregrinationem longam, eo postea prohibente, irritatur votum, ut uxor implere amplius non debeat, cum maritus licentiam dando non abjecerit à se potestatem gubernationis suæ, ideoque prohibendi, quod antè concesserat, sicuti explicavi *cit. c. n. 14.*

7 Quæres, num tempus illud, quod Rex definierat, transactum tunc fuerit? Responderet, fuisse elapsum; & tunc nulla est difficultas: nisi dicere malis, quòd Rex nullum certum tempus designarit, sed tantum di-

xisse, contentum se esse, ut id fieret ad tempus, adeoque sibi integrum manere, cum vellet, aut tempore oportuno licentiam revocare, uti *And hic indicat;* alioquin vel si maritus uxori voverit continentiam, per tempus certum v. g. quadragesima consentiat, animo renuntiandi juri suo, videatur licentia revocari non posse, quia idem juri est de parte quoad partem, quod est de toto quoad totum.

CAPITULUM XII.

Placet.

PARAPHRASIS.

Quærebatur, an mulier, que maritum mortuum credens habitum Religionis assumpsit, eoque reverso de Monasterioeducta est, post mortem viri compellenda sit redire ad Monasterium. Respondet Pontifex, votum fuisse obligatorum quoad debitum non petendum, non verò quoad vinculum Religionis; & idcirco consultum quidem esse, ut rediret ad Monasterium, non verò cogenda.

SUMMARIUM.

1. Valida non est Professio conjugij ignorante facta.
2. Professio conjugij invalidè facta in vim voti simplicis quoad debitum non petendum.

Notandum primò. Si conjux abente & ignorante conjuge, professionem in Religione fecit, v. g. maritus, exillimam uxorem suam mortuam esse, non est valida professio, absolutè loquendo; quare cogita nullitate, propria etiam auctoritate cessare potest: consultius tamen ipsi est, ut remota impedimento, videlicet post mortem maritis, aut uxoris, si vivente, & non consentiente marito professio fuit, sicuti in causa hujus c. factam professionem ratificet.

Notandum secundò. Si conjux professionem in Religione faciat, etiam ea non va-